

ret Tilbud fremme om Fornyelse af i hvert Fald en overvejende Del af det Laanebeløb, her er Tale om, de 69 Millioner, som midlertidigt Laan til en fast Rente af $4\frac{1}{8}$ pCt. Dels ønsker jeg Hensyn til det ligeledes af det ærede Medlem, som nu satte sig, omtalte norske Laan at gøre opmærksom paa, at det vel turde forholde sig saaledes, at det vedkommende Laanebeløb i Forvejen var tilbudt den danske Stat, at det Laanebeløb, som den norske Regering nu sidst tog, kunde den danske Regering have faaet som et 4 pCt.s Laan til en Kurs af 98.

Spørgsmaalet om, hvorvidt det havde været rigtigt for den danske Stat nu at modtage et Tilbud om at forny den svævende Statsgæld, altsaa Veksellaanet, er saare vanskeligt at afgøre. Det er Gang efter Gang fra vor Side hævdet, at man ikke burde vedblive at ride paa Veksler, og at det var en Nødvendighed at søge over til et fast Laan. Derfor mener jeg, at man fra vor Side ikke ret vel vil kunne bebrejde den højtærede Finansminister, at han nu har valgt denne Udvej at tage det faste Laan i Stedet for at forny Veksellaanet. Der bliver nok tilbage at bebrejde ham. Maa jeg for min Gruppes Vedkommende sige, at det forekommer os, at Rigsdagen ved en Begivenhed som denne er stillet i en Tvangssituation. Naar et Lands Regering har forhandlet for hele Europas Øjne og sluttet et Laan, hvis Kurs og Betingelser have været diskuterede i alle europæiske Finansblade og for øvrigt i hele den europæiske Presse, er Rigsdagen sat under Surcoup. Den danske Stats Anseelse vilde lide et væsentligt Knæk, hvis Rigsdagen pludselig nægtede at gaa med dertil, altsaa desavouerede Finansministeren. Som Følge deraf maa vi fra vor Side stemme for Laanets Optagelse. Men efter at have afgivet denne almindelige Erklæring maa jeg have Lov til at gøre en Række Bemærkninger paa egen Haand. Der er nemlig en Side af denne Sag, som er meget vigtig, og som peger langt ud over den foreliggende Situation. Det er nemlig det Lys, som Afsluttelsen af dette Laan kaster over vor Finansstyrelse overhovedet, et Lys, som er saa skærende skarpt, at man uvilkaarligt maa rejse det Spørgsmaal, om vedblivende dansk Finans-

styre kan betros i de samme Hænder hvori det for Øjeblikket hviler.

Jeg bliver nødsaget til at gaa nogen Tid tilbage for at belyse, hvorledes dansk Finansstyre har ført dansk Laanepolitik under det nuværende Ministerium. Jeg kunde lide at begynde paa et Tidspunkt, som ligger lidt forinden det nuværende Ministeriums Tiltræden, nemlig det bekendte Tidspunkt i Slutningen af Februar 1910, da daværende Finansminister Brandes stod overfor et Tilbud om Laan. Jeg bruger Udtrykket „Tilbud“, og man kan dialektisk ved Hjælp af forskellige Hokus-pokus sige, at der forelaa ikke noget Tilbud, men saa meget er vist, at den Gang kunde dansk Finansstyre have faaet et $3\frac{1}{2}$ pCt.s Laan til saadan noget som $94\frac{3}{8}$ pCt., hvilket giver en effektiv Rente, bortset fra Amortisationen, af 3,71. Man foretrak, blændet af det Held, Københavns Kommune havde haft kort i Forvejen, at aabne en offentlig Subskription og derved støde de store ledende franske Finanshuse for Hovedet og staa paa den for den danske Stat lidet smigrende Maade, at en skønne Dag kom baade Finansministeren og Handelsministeren og andre høje Herrer for at modtage de udenlandske Tilbud om Laan, men saa var der ingen, som vilde laane den danske Regering saa meget som en rød Øre. Saa træder den nuværende Finansminister til i Sommeren 1910, og hans første Handling er at forelægge Lovforslag om Fortsættelse af den Laanepolitik, hans Forgænger var slaaet ind paa, altsaa Veksellaanene. Han udtalte da, at naar han havde besluttet sig til et saadant midlertidigt svævende Statslaan i Stedet for et fast, var det, fordi et fast Laan ikke vilde kunne naas „paa nær saa fordelagtige Vilkaar“, som han haabede, vi vilde kunne faa i en „ikke saa fjern Fremtid“. Jeg beder de Herrer lægge Mærke til, at det blev sagt den 20. Juli 1910. Deri laa altsaa et bestemt Tilsagn fra den højtærede Finansminister om, at han i en ikke saa fjern Fremtid vilde skaffe et Statslaan paa endog forholdsvis fordelagtigere Vilkaar end de da foreliggende. Han oplyste herom, at man havde ganske vist ikke egentlig gjort noget Forsøg paa Optagelse af et fast Statslaan, men havde underhaanden sonderet Terrænet, — det viste